

εἰμεθα πλέον εἰμὴ μόλυβδος, στρατηγὲ Βερτράνδε, καὶ μετ' ὀλίγον ἐγὼ ἔσομαι γῆ καὶ σποδός. Τοιαύτη ἡ θέσις τῶν μεγάλων ἀνδρῶν τοιαύτη ἡ τοῦ Καίσαρος καὶ ἡ τοῦ Ἀλεξάνδρου! Καὶ λησμονούμεθα! καὶ τὸ ὄνομα εἴτε κατακτητοῦ εἴτε αὐτοκράτορος δὲν εἶναι πλέον εἰμὴ θέμα διὰ τὰ γυμνάσια· καὶ τὰ κατορθώματά μας πίπτουσιν ὑπὸ τὴν μάστιγα σχολαστικοῦ τινος παιδοτρίβου ἐπαινοῦντος ἢ ψέγοντος ἢ μᾶς. Πόσας δικφόρους κρίσεις ταλμῶσιν οἱ ἄνθρωποι περὶ τοῦ μεγάλου Λοδοβίκου τοῦ ΙΔ'! μόλις ἀπέθανε καὶ ὁ μέγας οὗτος βασιλεὺς καταλειφθεὶς μόνος, μονιώτατος εἰς τὸν ἐν Βερσαλίαις κοιτῶνά του . . . ἡμελημένος ὑπὸ τῶν αὐλικῶν του, καὶ ἴσως ἀντικείμενον τῶν χλευασμάτων, δὲν ἦτο πλέον ὁ κύριος αὐτῶν, ἀλλὰ πτώμα, φέρετρον, λάκκος καὶ ἡ φρικτὴ θεὰ ἐπιχειμένης ἀποσυνθέσεως. Ἐτι ὀλίγον . . . καὶ ἰδοὺ ἡ τύχη μου, καὶ τὸ εἰς ἐμὲ ὡσαύτως συμβησόμενον . . . Δολοφονηθεὶς ὑπὸ τῆς ἀγγλικῆς ὀλιγαρχίας ἀποθνήσκω πρὸ καιροῦ, καὶ τὸ πτώμά μου ἐπιστρέφει εἰς τὴν γῆν ἵνα γίνῃ βορὰ τῶν σκωλήκων. Ἴδοὺ ἡ ἐγγυτάτη τύχη τοῦ μεγάλου Ναπολέοντος.

» Ὅποια ἄβυσσος μεταξὺ τῆς μεγάλης ἀθλιότητός μου, καὶ τῆς αἰωνίας βασιλείας τοῦ Χριστοῦ, κηρυττομένου, ἀγαπωμένου, λατρευομένου ζῶντος ἐν πάσῃ τῇ οἰκουμένῃ . . . Εἶναι ἄρα τοῦτο θάνατος; δὲν εἶναι μᾶλλον ζωὴ; ἰδοὺ ὁ θάνατος τοῦ Χριστοῦ θάνατος Θεοῦ.

Ἐν Τριπόλει τὴν 1 Μαρτίου 1865.

I. Π. ΜΑΝΕΣΗΣ.

ΝΕΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΙΣ

τῆς

ΤΟΥΡΚΙΑΣ.

ἔχομεν ὑπ' ὄψιν τὴν νέαν διοικητικὴν διοργάνωσιν τῆς Τουρκίας. Ὁ διοικητικὸς νόμος, ἀπομίμησις τοῦ γαλλικοῦ, ὡς πρὸς τὰς διαιρέσεις μάλιστα, ἐφηρμόσθη ἐπὶ τοῦ παρόντος εἰς τρεῖς νομούς· εἰς τὸν περὶ τὸν Δούναβιν, τὴν Βόσναν μετὰ τῆς Ἑρζεγοβίνης καὶ τὴν Συρίαν. Περιεργίας δὲ ἕνεκα δημοσιεύομεν ἐν συνόψει τοὺς κυριώτερους ὄρους αὐτοῦ.

Τὸ κράτος διαίρεται εἰς νομούς (βιλαέτια, *départemens*), ἐπαρχίας (σαντζάκια, *arrondissements*), κοινότητας (καζάδες, *cantons*), καὶ δήμους (*communes*). Κατὰ δὲ τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία πεντήκοντα τοῦλάχιστον οἰκίαι συγκροτοῦσιν ἐνορίαν (*quartier*), ἑκάστη δὲ ἐνορία ἀποτελεῖ δημοτικὴν περιοχὴν.

Ὁ νομάρχης (βαλῆς) ἔχει καὶ πέντε βοηθοὺς, τοὺς ὁποίους ὑπουργοὺς μᾶλλον δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν· διότι ὁ μὲν ἐφορᾷ τὰ οικονομικὰ, ὁ δὲ τὰ ἐξωτερικὰ, ὁ τρίτος τὰ δημόσια ἔργα, ὁ τέταρτος τὰ τῆς ἐμπορίας καὶ γεωργίας καὶ ὁ πέμπτος ἀσχολεῖται εἰς τὴν διοίκησιν ἐν γένει, καὶ ἰδίως εἰς τὴν ἀλληλογραφίαν. Ἐκάστος δὲ τῶν ὑπουργῶν τούτων ἔχει καὶ γραφεῖον, ὁ δὲ πέμπτος καὶ τυπογραφεῖον.

Πλὴν δὲ τούτων ἔχει καὶ συμβούλιον ὁ νομάρχης, συγκείμενον ἐκ τοῦ ἀνωτάτου δικαστοῦ τοῦ νομοῦ, τοῦ ἐπὶ τῶν οικονομικῶν, τοῦ ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν, τοῦ ἐπὶ τῆς ἀλληλογραφίας καὶ ἑξ ἄλλων ἐκλεγμένων, τῶν μὲν τριῶν ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν τοῦ νομοῦ, τῶν δὲ λοιπῶν τριῶν ὑπὸ τῶν πρεσβευόντων ἄλλα δόγματα. Τὸ συμβούλιον τοῦτο σκέπτεται περὶ πάντων, ἐκτὸς περὶ τῶν δικαστικῶν εἰς ἃ δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἐπεμβαίη. ἔχει δὲ ὁ νομάρχης καὶ γενικὸν ἀστυνόμον.

Τὴν δικαιοσύνην τοῦ νομοῦ διαχειρίζεται εἰς ἀνώτατος δικαστῆς καὶ τρία δικαστήρια, πολιτικόν, ἐγκληματικόν καὶ ἐμπορικόν. Ἐκάτερον τῶν δύο πρώτων σύγκειται ἐκ μελῶν ἑξ, ὧν τρία ἐκ τῶν Ὀθωμανῶν καὶ τρία ἐκ τῶν ἄλλων· τὸ δὲ ἐμποροδικεῖον ἔχει πρόεδρον καὶ πολλὰ μέλη.

Ἐκλέγεται δὲ καὶ νομαρχικὸν συμβούλιον, τὸ ὁποῖον ἅπαξ τοῦ ἔτους συνέρχεται εἰς τὴν πρωτεύουσιν τοῦ νομοῦ. Πρὸς συγκρότησιν αὐτοῦ ἑκάστη ἐπαρχία στέλλει ἀνὰ τέσσαρας, δύο Ὀθωμανοὺς καὶ δύο ἐκ τῶν ἄλλων.

Ὁμοία περίπου εἶναι καὶ τῶν ἐπαρχιῶν, καὶ τῶν κοινοτήτων, καὶ τῶν δήμων ἢ διοργανώσεις. Ἀξιοσημείωτον δὲ ὅτι ὁ νόμος παραδέχεται καὶ δήμους ὀλιγωτέρους τῶν εἴκοσιν οἰκιῶν περιέχοντας.

Τοὺς δὲ δημάρχους καὶ τοὺς δημοτικοὺς συμβούλους ἐκλέγουσιν οἱ δημόται. Ὡς ἀξίους δὲ περιεργίας παραθέτομεν ἐνταῦθα τοὺς ὄρους καθ' οὓς ἀναγνωρίζεται τὸ δικαίωμα τῶν τε ἐκλογέων καὶ τῶν ἀίρεσίμων.

« Ἄρθρ. 67. Ἐκάστος ὀθωμανὸς ὑπήκοος, εἰς ὅποιονδήποτε θρησκευτικὴν κοινότητα καὶ ἂν ἀνήκει, ἔχων δεκαοκτὼ μὲν ἐτῶν ἡλικίαν, συμφέροντα δὲ ἐν τῷ δήμῳ καὶ ἀποτίων κατ' ἔτος πενήκοντα τοῦλάχιστον γροσίων (13 δραχ.) ἀμέσους φόρους, εἶναι μέλος τοῦ δημαρχειακοῦ συμβουλίου, τὸ ὁποῖον κατ' ἔτος συνέρχεται πρὸς ἐκλογὴν τοῦ δημάρχου καὶ τοῦ συμβουλίου.

« Ἄρθρ. 68. Ἐκλέγεται δὲ δήμαρχος ἢ σύμβουλος πᾶς ὑπήκοος ὀθωμανὸς τριάκοντα ἐτῶν ἡλικίαν ἔχων, συμφέροντα ἐν τῷ δήμῳ καὶ ἀποτίων ἑκατὸν τοῦλάχιστον γροσίων (26 δρ.) ἀμέσους φόρους. »

Ὡς βλέπει ὁ ἀναγνώστης βάσεις τοῦ συστήματος εἰσὶν αὐταὶ αἱ γαλλικαί, εἰ καὶ πολυπλοκωτέρα φαί-

νέτσι ἡ ὕψις. Ἡ ὑπαρξίς φέρ' εἰπεῖν τῶν κοινοτήτων (cantons) δὲν εἶναι ὅποια καὶ ἐν Γαλλίᾳ, ὅπου τοιαῦται συγκροτοῦνται μόνον διὰ τῆς εἰρηνοδικείας.

Τοιαύτη ἡ νέα διοικητικὴ διοργάνωσις τῆς Τουρκίας. Δὲν ἀγνοοῦμεν ὅτι οὐκ ὀλίγοι ἐξ ἡμῶν, ἔθος ἔχοντες νὰ καταφρονῶσι τὰς ὑπὸ τῆς γείτονος δυναμείως ἐπιδιωκόμενας βελτιώσεις, θέλουσιν εἰπεῖν ὅτι ὁ νόμος οὗτος « θὰ μείνῃ εἰς τὸ χαρτί. » Τοῦτο ἠκούσαμεν πολλάκις ἀφότου ἡ ἔθωμανικὴ ἐξουσία εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἔδδον τῆς προόδου. Καὶ ὁμοίως εἰς τὰ μειδιάματα ἡμῶν ὅτε, παραδείγματος χάριν, ἐλέγεμεν ὅτι πανταλόνια μόνον ἐφόρεσαν οἱ στρατιῶται αὐτῆς, οὗτοι ἀπήντησαν δι' ἀνδραγαθημάτων περὶ τὴν Ὀλτένιτσαν, τὸ Κάρς καὶ τὸ Καλαράτ. Ἐάν ἡ Δυτικὴ Εὐρώπη εἶχε σήμερον νὰ καταλύσῃ προαιωνίους θεσμούς θεμελιωμένους ἐπὶ προλήψεων θρησκευτικῶν, ἀμφιβάλλομεν ἂν κατῴρθου τοῦτο ἄνευ πολλῆς αἱματοχυσίας καὶ ἐντελοῦς ἰσως κοινωνικῆς καὶ πολιτικῆς ἀνατροπῆς· ἀλλ' ἡ Τουρκία κατήργησε τεσσάρων ἑκατονταετηρίδων σύστημα, κρηπίδα ἔχον τὴν βίαν καὶ τὴν δόξουσι, καὶ κατήργησεν αὐτὸ ἄνευ σπασμῶν καὶ κλύων, δι' ἐνός οὕτως εἰπεῖν νεύματος.

Ὁμολογοῦμεν ὅτι πολὺ πλείονας νόμους συνετάξαμεν ἡμεῖς ἢ ἡ Τουρκία· ἀλλ' ὑπάρχει τις εὐσυνειδήτως ἀξιῶν ὅτι τῶν πλείονων τούτων οἱ πλείονες « δὲν εἰμὶν εἰς τὸ χαρτί; »

Ἀξιοσημείωτον δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι ἐνῶ πάντες καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν τῇ Δύσει ἐδόξαζον ὅτι τὰς ἐπὶ τὸ βέλτιον μεταρρυθμίσεις τοῦ Ἀβδουλ Μεζήτ, ἤθελε κρημνίσῃ ὁ διάδοχος αὐτοῦ Ἀζήζ ὅπως ἐπανέλθῃ εἰς τὰ ἀρχαῖα, οὗτος ἐξ ἐναντίας σπεύδει πλέον ἐκείνου πρὸς τὰς βελτιώσεις καὶ τὴν πρόοδον.

ΑΝΕΠΙΓΡΑΦΟΝ.

« Ὑπάρχει νομίζω παροιμιακὸν λόγιον παραβάλλον τὸν πόνον τοῦ ἔρωτος πρὸς τὸν πόνον τῶν ὀδόντων. Ἡ παραβολὴ εἶναι ἰσως κοινὴ, ἀλλ' εἶναι ἀληθῆς, τοῦλάχιστον κατὰ τὸ πλείστον. Ἡ ὄξεια αὕτη ὀδύνη τὴν ὅποιαν ὁ κόσμος ὀνομάζει πόνου τοῦ ἔρωτος, ἐπενεργεῖ ἐπὶ τοῦ ἠθικοῦ μέρους τοῦ ὄντος μετὰ σφοδρότητος ἀφορήτου, ὅπως τὸ πάθος πρὸς ὃ παραβάλλουσιν αὐτὴν ἐπενεργεῖ ἐπὶ τοῦ φυσικοῦ. Ἀμφότεροι οἱ πόνοι οὗτοι, τοσοῦτω διαφέροντες ἀλλήλων καὶ ὁμοίως τοσοῦτον ὁμοιάζοντες, σὲ καταβυθίζουσιν εἰς ζέουσαν πίσσαν κολάσεως, ὅπου ἐρυθραίνονται τὰ χεῖλη σου ἐξακοντίζοντα βλασφημίας κολασμένου. Κυλίσσαι κατὰ γῆς συστρεφόμενος ὡς

μανιώδης, σπᾶς τὸ μέτωπόν σου εἰς τὰς γωνίας τῶν τοίχων, — καὶ ἂν ἀμφοτέρω αἱ ὀδύνη αὐταὶ δὲν εἶχον ἐκάστη διαλείμματα ἀλλὰ παρετεινόντο ὑπὲρ τὸ δέον, — ἤθελόν σε φέρει εἰς τὴν παραφροσύνην.

« Δικαιολογεῖται δὲ τοσοῦτω μᾶλλον ἡ παραβολὴ τῶν δύο τούτων, τοσοῦτον ἐναντίας φύσεως παθῶν, καθ' ὅσον ἐκείνοι οἵτινες πάσχουσιν ὑπ' αὐτῶν ἀδιάφορον μόνον ἐνδιαφέρον καὶ τετριμμένης παραμυθίας λαμβάνουσιν. Οἱ ἄνθρωποι κινοῦνται μετὰ μεγίστης ἀνησυχίας περὶ τὸν πάσχοντα στηθοκατάβρον ἢ περὶ τὸν στερηθέντα τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρὸς αὐτοῦ — ἀλλ' ἂν ἐστερήθῃ τὴν ἐρωμένην ἢ ἂν πονῶσιν αὐτῶ οἱ ὀδόντες, ὑψοῦσι τοὺς ὤμους λέγοντες: « Πᾶ! δὲν εἶναι τίποτε, — δὲν ἀποθνήσκει ὁ ἄνθρωπος! » Ἡ παραβολὴ ὁμοίως παύει οὔσα δυνατὴ κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἱατρικοῦ. — Ἡ ὀδονταλγία σὲ φέρει εἰς τὸν ὀδοντιατρὸν, — ὅστις σοῦ ἀποσπᾷ ἐνίοτε τὸν πόνον μετὰ τοῦ ὀδόντος. — Ἀλλ' ἡ ἐρωταλγία; — Δὲν ἐφευρέθη εἰσέτι χειρουργία ἠθικὴ πρὸς ἐκρίζωσιν τοῦ πόνου. Καὶ τόσῳ χειρότερα· θὰ ἦτο ἐπικερδεστάτη βιομηχανία, διότι ὁ καταγιγόμενος εἰς αὐτὴν θὰ εἶχε πελάτας ὀλόκληρον τὴν ἀνθρωπότητα. »

Τὴν ὡραίαν ταύτην εἰκόνα ἔγραψεν ὁ Ἑρρίκος Μύργερ, εἰκόνα τῶν ἐρώτων τοῦ Ὀλιβιέρου· ἀλλὰ παρέλιπέ τινας ὁμοιότητας, καὶ ταύτας θέλομεν προσπαθῆσαι νὰ περιγράψωμεν ἡμεῖς.

Τὸν ὀδόντα γομποῖ (βουλόνει) ὁ ἱατρὸς διὰ χρυσοῦ, ὅταν τὸ πάθος γεννᾶται μόλις καὶ δὲν προσχώρησεν. Ἀλλὰ καὶ ὁ ἄλλος πόνος ἔχει ἱατρὸν· ὁ ἔρωσ, ἂν πρὸ μικροῦ μόνον ἐγεννήθη, γομποῦται διὰ χρυσοῦ καὶ ἱατρὸς εἶναι ἡ πολυτάλαντος νύμφη.

Ἄν ὁμοίως τὸ πάθος προχωρήσῃ, ὁ χρυσοῦς καταντᾷ πλέον ἀχρηστος, ὁ ὀδὸς φθαρεὶς διὰ μόλυβδου μόνον δύναται νὰ γομφωθῇ καὶ δὲν φέρει πάντοτε τὸν μόλυβδον ἀνωδύνως, ἀλλὰ προστιθεμένου νέου πόνου ἐκρίζουται. Ἡ ἐρωταλγία, καὶ αὕτη αὐξηθεῖσα, φθείρει τὴν καρδίαν, ἀποπτύει τὸ χρυσίον μετ' ἀηδίας, ζητεῖ δὲ τὸν μόλυβδον ἢ ἐν ἐρημίᾳ ἢ μεταξὺ δύο στρατῶν πολεμούντων. Καὶ ναὶ μὲν ἐνίοτε ὁ μόλυβδος εἰς τὸ κέντρον τοῦ πάθους εἰσδύων καταπαύει εὐθὺς πάντα πόνον, ἀλλ' ἀποτυχῶν καὶ ποτε τοῦ κέντρου αὐξάνει τοὺς πόνους καὶ ἐκρίζει τὸν ἔρωτα ἀπὸ τῆς καρδίας τοῦ σωματικῶς ἀλγοῦντος.

Ἐνίοτε δὲ καὶ ὁ μόλυβδος εἶναι ἀκατάλληλος — ὁ ὀδὸς ἀλγεῖ, ὁ πάσχων συνταράσσεται, οὔτε τὸ χρυσίον ἀρκεῖ, οὔτε τὸν μόλυβδον θέλει — ὁ ὀδοντιατρὸς μεταχειρίζεται τότε μίγμα, καὶ μετὰ μικρὸν ὁ πόνος καταπραΰνεται. Οὕτω καὶ εἰς τὸν ὑπὸ ἔρωτος ἰσχναινόμενον — δὲν ἀρκεῖ τὸ χρυσίον, φέβεται τὸν μόλυβδον — γινόμενος τότε αὐτὸς ἐκ-